

Tahta Asansör

1929 yılında Alman-Macar ortaklığı ile yapılan Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna ait Anafartalar Caddesi No: 68 Ulus/Ankara adresindeki Çocuk Sarayı Apartmanında yine o yıl yapılan ilginç bir asansör bulunmaktadır. 2ubat 1981 tarihinde 17241 sayılı Resmi Gazetede de yayınlanan Ankara İl Merkezinde bulunan Korunması gereken eski eserlerin listesinde bulunan tarihi asansör Stigkler marka. Asansörün en büyük özelliği ise ah aptan yapımı olması. Yetkilerin başvurusu üzerine hizmet binalarında bulunan asansörün Asansör Standardı TS 10922 EN 81-1'e uygun olup olmadığı uzmanlarımız tarafından incelendi.

Yapılan incelemeler sonucunda asansörün standartlara uygun olmadığı görülmüştü ve standartlara uygun olabilmesi için asansörün hemen tüm parçalarının deşilmesi gerekmektedir. Fakat binanın 04.02.1981

tarih ve 17241 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Ankara il merkezindeki korunması gerekli eski eserler listesinde olması ve asansöründe bu binanın bir parçası olması sebebiyle asansörde yapılacak bu tip bir deşiminin tarihi özelliğini yitireceğini anlamına gelmektedir.

Tarihi binada bulunan asansörün makina-motor gurubunun deşilmesi oldu ve bunun dışında önemli bir deşiminin olmadığı, orijinal haliyle günümüze kadar gelmiş olduğu görülmektedir. Yetkililerden alınan bilgilere göre eski makina-motor gurubunun bozulmuş olduğu ve bu sebeple uzun yıllar asansörü kullanamadıklarını ve yapılan bütün arızalar sonucunda tamiratını yaptıramadıklarını bu sebeple makina-motor gurubunu deştiklerini söylemişlerdir.

Tarihi asansörün en dikkat çeken kısmı kabini

klavuzlamak için kullanılan rayların tahtadan yapımı olmasıdır. Ray tüm kuyu boyunca U demiri içine tahtanın yerleştirilmesiyle elde edilmiş ve bağlantılar vidalar vasıtasıyla yapılmıştır. Tahtanın birleştirildiği yerlerde her tahta için 4 adet olmak üzere toplam 8 adet bağlantı vidası kullanılmıştır. Aralarında vidalarla bağlantı kuvvetlendirilmiştir.

Asansör kabini ah aptan imal edilmiş olup kabinin bazı yerlerinde ah aptan imal edilmiştir. Bir dikkat çeken kısmında kabinin üç tarafının da yerden yaklaşık 1 metre yükseklikten sonra camdan yapılmış olması. Kabinle yolculuk yaparken dışarıyı her açıdan görebilmek mümkün olmaktadır.

1999 yılında çıkan asansör yönetmeliğine göre o tarihten sonra yapılan asansörlerde bulunması zorunlu olan iç kapı tarihi asansörde o yıllarda kullanılmıştır. Asansör kazalarının çoğunun sıkı maa yoluyla olduğu düşünülecek olursak kapının

kazalara karşı korunma açısından çok büyük önemi var. Asansörün kapı kapanmadan hareket etmesini engellemek amacıyla kapı kanatlarının kapalı olduğu algılayan kontaklar kullanılmıştır.

Günümüzde kullanılan asansörlerde de kullanılan herhangi bir sebepten dolayı ağırlık yönünde hızlanması sonucu devreye giren paraüt sistemi tarihi asansörde kullanılmıştır. Tek tarafı sabit olarak tasarlanmış kamalar kabinin alt tarafına yerleştirilmiştir ve paraüt kontağı kabin içinde iki adet olarak her iki tarafta paraüt tijlerine bağlı olarak kullanılmıştır. Paraüt sistemini devreye sokmak için regülatör sistemi dışında halat kopmasıyla devreye giren bir mekanizmada kullanılmıştır. Tahmine göre, paraüt sistemi ilk imalatla regülatörle değil halatların kopması ile devreye giren mekanizmayla çalışmaktaydı regülatör sistemi daha sonraki dönemlerde takılmı olma ihtimali yüksek.